

**Περιγραφή μαθημάτων ΦΣ 111. Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική & ΦΣ 126.
Ερμηνευτική (Διδάσκων: Γεράσιμος Κακολύρης)**

Φ.Σ. 111. ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ-ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Ακαδημαϊκό έτος: **2019-2020 (Χειμερινό εξάμηνο)**

Τόπος & χρόνος διεξαγωγής του μαθήματος:

Δευτέρα 12.00-15.00, Αίθουσα 637

Διδάσκων: **Γεράσιμος Κακολύρης (Επικ. καθηγητής)**

gkakoliris@philosophy.uoa.gr

<http://uoa.academia.edu/GerasimosKakoliris>

<http://www.frenchphilosophy.gr>

Ώρες γραφείου: **Δευτέρα & Τρίτη 11.00-12.00 (κυψέλη 401)**

Τηλ. γραφείου: **210-7277542**

Έναρξη μαθήματος: 31 Σεπτεμβρίου 2019

Δ/ση μαθήματος στο η-τάξη: <https://eclass.uoa.gr/courses/PPP416/>

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα ασχοληθούμε αρχικά με μια εκ του σύνεγγυς ανάγνωση ενός εκ των σημαντικότερων κειμένων ηθικής φιλοσοφίας, *Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών* (1785) του Ιμμάνουελ Καντ (Immanuel Kant, 1724-1804), βιβλίο στο οποίο ο Καντ επεξηγεί με εκλαϊκευμένο τρόπο την ηθική του φιλοσοφία (η οποία βρίσκεται επίσης στην *Κριτική του Πρακτικού Λόγου*). Γιατί όμως το συγκεκριμένο βιβλίο; Επειδή είναι αδιανόητο κάποιος ή κάποια που σπουδάζει φιλοσοφία να μη γνωρίζει καλά την καντιανή ηθική φιλοσοφία (μια εκ των τριών σπουδαιών ηθικών θεωρήσεων – οι άλλες δύο είναι η αριστοτελική αρεταϊκή ηθική θεώρηση και ο ωφελιμισμός). Επιπλέον, όπως θα δούμε, η ηθική φιλοσοφία του Λεβινάς βρίσκεται σε κριτικό διάλογο με τη δεοντολογική ηθική του Καντ.

Στη συνέχεια, θα προβούμε στη σκιαγράφηση της μεταφυσικής, γνωσιοθεωρητικής και ηθικής σκέψης του Εμμανουέλ Λεβινάς (Emmanuel Levinas, 1906-1995) κυρίως μέσα από το ίσως σημαντικότερο κείμενό του *Ολότητα και άπειρο* (*Totalité et infini* 1961). Το κυρίως μέλημα του Λεβινάς περιστρέφεται γύρω από το ερώτημα για το πώς μπορούμε να σκεφτούμε το(ν) Άλλο χωρίς να το(ν) αναγάγουμε στο Ίδιο, δηλαδή, χωρίς να εκμηδενίσουμε την ετερότητά του. Σύμφωνα με την ανάγνωση της δυτικής σκέψης από τον Λεβινάς, το Άλλο έχει γενικά θεωρηθεί ως κάτι πρόσκαιρα χωρισμένο από το Ίδιο (ή τον εαυτό), αλλά που τελικά μπορεί να συμφιλιωθεί μαζί του στο πλαίσιο της ίδιας ολότητας (βλέπε, για παράδειγμα, τη φιλοσοφία της ιστορίας του Χέγκελ). Η ετερότητα εμφανίζεται ως μια προσωρινή παρεμβολή, η οποία εκμηδενίζεται καθώς ενσωματώνεται ή ανάγεται στο Ίδιο (ή την εαυτότητα). Αντίθετα, για τον Λεβινάς, ο Άλλος βρίσκεται απολύτως πέρα από την ικανότητα κατανόησής μου και οφείλει να διατηρηθεί στη μη αναγώγιμη ξενότητά του. Η επίπονη προσπάθεια του Λεβινάς είναι να προστατέψει τον Άλλο από τις κυριαρχικές, εχθρικές διαθέσεις του Ίδιου, να αναλύσει τις δυνατότητες και όρους της εμφάνισής του και να διατυπώσει την ηθική σημασία της συνάντησής μας μαζί του.

Από τα παραπάνω καθίσταται εμφανής η σημασία της σκέψης του Λεβινάς ειδικά σήμερα που βρισκόμαστε όλο και περισσότερο αντιμέτωποι με περιστατικά εχθρότητας και μίσους απέναντι στη διαφορετικότητα (π.χ. εθνικισμοί, ρατσισμοί, ομοφοβία, μισαλλοδοξία, βία κατά των μεταναστών, κ.λπ).

Προκειμένου οι φοιτητές να μπορέσουν να σχηματίσουν μια πρώτη εντύπωση για *Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών* του Καντ και το *Ολότητα και άπειρο* του Λεβινάς, αυτά έχουν αναρτηθεί στο «Έγγραφο». Επίσης, έχει αναρτηθεί το *Ηθική και άπειρο*, που αποτελεί συνέντευξη του Λεβινάς στον Φίλιπ Νεμό και εκλαϊκεύει τη σκέψη του.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, θα ζητηθεί από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να γράψουν μικρές περιλήψεις κεφαλαίων κυρίως των *Θεμελίων της μεταφυσικής των ηθών*. Ο βαθμός των περιλήψεων θα αντιστοιχεί στο 20% του τελικού βαθμού. Για αυτούς/-ες που δεν θα γράψουν περιλήψεις, ο βαθμός των εξετάσεων θα μειωθεί κατά 20%.

Φ.Σ. 126. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ

Ακαδημαϊκό έτος: **2019-2020** (Χειμερινό εξάμηνο)

Τόπος & χρόνος διεξαγωγής του μαθήματος:

Τρίτη 12.00-15.00, Αίθουσα **641**

Διδάσκων: Γεράσιμος Κακολύρης (Επικ. καθηγητής)

gkakoliris@philosophy.uoa.gr

<http://uoa.academia.edu/GerasimosKakoliris>

<http://www.frenchphilosophy.gr>

Ωρες γραφείου: **Δευτέρα & Τρίτη 11.00-12.00** (κυψέλη 501)

Τηλ. γραφείου: 210-7277542

Έναρξη μαθήματος: Τρίτη 1 Οκτωβρίου 2019

Στο συγκεκριμένο μάθημα θα ασχοληθούμε με ένα από τα σημαντικότερα φιλοσοφικά κείμενα του 20^{ου} αιώνα, το *Είναι και χρόνος* (1927) του **Μάρτιν Χάιντεγκερ** (Martin Heidegger 1889-1976). Ως εισαγωγή στη φιλοσοφία του Χάιντεγκερ μπορείτε να διαβάσετε το κείμενο του Παναγιώτη Θανασά, «Heidegger: Το Είναι, ο χρόνος, η ιστορία», το οποίο έχει αναρτηθεί στα «Έγγραφο» στη σελίδα του μαθήματος στο η-τάξη.

Σελίδα μαθήματος στο η-τάξη: <https://eclass.uoa.gr/courses/PPP709/>